Krajské příspěvkové organizace představily plány na letošní rok

30. 01. 2025 12:28

Liberecká zoo a botanická, českolipské, liberecké a turnovské muzeum, Oblastní galerie Liberec a krajská knihovna – to jsou příspěvkové organizace kraje, které představily své vize na letošní rok.

„Chtěla bych moc poděkovat všem ředitelům a jejich kolegům v našich organizacích za velký kus práce, který odvedli v loňském roce. Jsem ráda, že se to projevilo i na rostoucí návštěvnosti. V roce 2023 navštívilo příspěvkové organizace v oblasti kultury 866.080 osob. Vloni to bylo o 4 % více, a to 901.358 návštěvníků. V roce 2025 nás čeká spousta zajímavých a náročných projektů. Tím největším je zahájení stavby centrálního depozitáře v Českém Dubu, který bude sloužit všem našim sbírkotvorným institucím. Dále je to dokončení Hudebního kulturně kreativního centra Lidové sady, rekonstrukce dalších pavilonů v zoo či pokračování dalších velkých rekonstrukcí, konkrétně Památníku Karla Hynka Máchy v Doksech a Vísecké rychty. Věřím také, že bude schválen přeshraniční projekt, který nám pomůže rekonstruovat Červený dům v České Lípě a přilehlé budovy. Samozřejmě nepůjde jen o investice, ale také zajímavé výstavy, které jistě přivedou do našich organizací další návštěvníky. Liberecký kraj v letošním roce podpoří provoz příspěvkových organizací resortu kultury částkou více než 311 milionů, a dochází tak k jejímu navýšení oproti roku 2024 o 9 %,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

1) Krajská vědecká knihovna v Liberci (KVKLI)

„V roce 2025 chceme navázat na úspěšný rok předchozí, kdy se podařilo v oblasti tradičních výpůjčních knihovních služeb vyrovnat statistické ukazatele z roku 2019. Znamená to, že se knihovna vrací k číslům z doby před covidovou pandemií. Zároveň připravujeme celou řadu zajímavých aktivit a kampaní,“ uvedla Dana Petrýdesová, ředitelka KVKLI.

KVKLI si na podzim připomeneme 25. výročí od předání stavby nové knihovny do užívání veřejnosti (konkrétně výročí otevření pro veřejnost připadne na březen 2026). Díky získané dotaci z Národního plánu obnovy vznikne digitalizační pracoviště – celkové náklady projektu činí 3.379.000 korun. Součástí projektu bude pořízení hardwaru (skener, PC, diskové pole a NAS úložiště) a softwaru (pro skenování a práci s digitálními obrazy, úpravu a správu digitálních

dokumentů, zpřístupnění digitálních dokumentů či textový přepis). „*Vybudování pracoviště přinese zlepšení ochrany kulturního dědictví regionu uloženého nejenom ve sbírkách liberecké knihovny, ale také jeho zpřístupnění veřejnosti. Zároveň dojde ke zefektivnění a urychlení procesu digitalizace,*“ dodala Petrýdesová.

Knihovna se dočká také výměny osvětlení v neveřejné části budovy. Pokračuje rovněž tzv. transformace stávající Hudební knihovny do Kreativní knihovny. Cílem je nabídnout nové služby pro několik cílových skupin reflektující nejaktuálnější trendy v knihovnách a zároveň vytvoření příjemného a inspirativního prostoru, který láká k návštěvě a vyzývá k zastavení. Činnost oddělení se zaměří na tři hlavní okruhy:

- hudba a umění
- technologie, hry a rukodělné aktivity
- aktivity pro mládež a mladé dospělé

Jedním z dalších cílů KVKLI je podobně jako v roce 2024 nabídnout zajímavé vzdělávací a kulturní aktivity pro všechny cílové skupiny. V přípravě je cyklus besed se zajímavými osobnostmi – Irena Kalhousová, Petra Procházková, Pavel Kosatík či Tomáš Šebek. Z větších událostí se pak jedná o zapojení do celostátní kampaně Dny AI (konference pro pedagogy) nebo Týden pro digitální Česko.

2) Botanická zahrada Liberec

Rok 2024 byl pro botanickou zahradu v celkových číslech pozitivní. Významnou měrou k tomu přispělo obsazení pozic v oddělení marketingu a edukace. Uskutečněné výstavy a vzdělávací programy do botanické zahrady přivedly další návštěvníky.

Botanická zahrada v Liberci letos oslaví jubileum – 130 let od svého založení. V průběhu roku se mohou návštěvníci těšit na doprovodný program k tomuto výročí v podobě výstav a workshopů. Letos dojde k dokončení rekonstrukce skleníků. Pokračují také práce na generelu rozvoje zahrady s přihlédnutím k výsledkům soutěže na novou vizuální identitu botanické zahrady – vítězem je firma Sudetype.

„*V rámci spolupráce s Unií botanických zahrad České republiky se budeme ucházet o registraci národní sbírky masožravých rostlin. Tato skupina rostlin má v našim sbírkách významné zastoupení a je tedy jasným adeptem pro registraci. Zároveň připravujeme téma masožravých rostlin jako nový program edukačního oddělení. Nelze opomenout i pokračující spolupráci s Technickou univerzitou v Liberci, Fakultou přírodovědně-humanitní a pedagogickou započatou již v předchozích letech. Aktuálně dokončujeme finální podobu memoranda o spolupráci, které posílí vzájemnou kooperaci mezi oběma institucemi,*“ doplnil Václav Lenk, ředitel Botanické zahrady v Liberci.

3) Zoo Liberec

Zahrada se chystá na zásadní projekty v roce 2025. Patří mezi ně:

- **Kulturně kreativní centrum Lidové sady**

S rekonstrukci Lidových sadů pokračuje firma CL-EVANS, a to za 174.895.313,32 korun včetně DPH. *„Zatímco stavební práce jsou v plném proudu, odborní zaměstnanci kulturního domu se již začali školit na obsluhu nového technického audiovizuálního vybavení, kterým bude kulturní dům nově vybaven,“* doplnil David Nejedlo, ředitel Zoo Liberec.

- **Rekonstrukce pavilonu a výběhů žiraf**

Po dokončení prováděcí projektové dokumentace bylo vypsáno výběrové řízení na dodavatele stavby. V optimálním případě by stavba mohla být zahájena v dubnu letošního roku a dokončena před začátkem letní návštěvnické sezóny 2026. Ještě před zahájením stavby budou do jiných zoo převezeny žirafy, a zebry bezhřívé se přesunou na jiné místo v areálu zoo. To však bude spojenou s dalšími přesuny zvířat, po dokončení projektu „Protierozní opatření v expozici somálských oslů“.

- **Údolí ohrožené divočiny**

Po ukončení soutěžního dialogu o vizi budoucího rozšíření zoologické zahrady, bude podepsána smlouva s vítězem, jímž je spolupracující dvojice ateliérů AND, spol. s.r.o. a K2N Landscape s.r.o. Zhruba do poloviny letošního roku bude vypracován generel rozvoje zoo a do dvou let kompletní projektová dokumentace pro možnost zahájení první etapy projektu.

„Zoo dále pracuje na několika menších projektech, jako jsou například výstavba nového bistra v Dětském koutku, Projekt kruhového hospodaření s vodou v horní části zoologické zahrady – LIFE4ZOO, dokončení projektové dokumentace pro rekonstrukci a rozšíření výběhů pro levharty a další opravy a rekonstrukce střech, zimovišť, topných systémů a chovatelského zázemí,“ uzavřel Nejedlo.

4) Oblastní galerie Liberec (OGL)

Galerie postupně zavádí řadu nových krátkodobých výstav a nový vizuální styl, který zahrnuje nejen nové logo, ale i modernější webové stránky. Letos začne celkem 14 výstav na 6 vernisážích v průběhu celého roku. Mezi ty nejvýznamnější patří expozice věnovaná významné maďarské umělkyni Zsófii Keresztes, která poprvé v České republice představí svá díla sólově. Začíná 27. února letošního roku. O měsíc později se k ní připojí jeden z nejetablovanějších českých umělců druhé poloviny 20. století, Milan Kunc. Vyvrcholením první poloviny roku pak bude letní opening, kterým započne výstava slavného japonského kaligrafa Kojiho Kakinumy. *„Tento projekt pro nás bude velkou výzvou, neboť všechna díla budou muset putovat tisíce kilometrů, aby se k nám do Liberce dostala. Výsledek ale určitě bude stát za to, proto by si naši návštěvníci neměli nechat tento ojedinělý projekt ujít,“* podotkl kurátor výstavy a ředitel OGL Filip Suchomel.

Podzimní sezóna se pak ponese v duchu minulosti, návštěvníkům umožní proniknout do příběhu a tvorby liberecké výtvarné skupiny Oktobergruppe nebo také maleb portrétisty a krajináře Jana Vochoče. Ty pak doplní jemná, osobitě angažovaná a kritická díla Zdeny Kolečkové. V letošním výstavním plánu si galerie nechala prostor i na ukázky studentských prací, k vidění tu tak budou například práce studentů liberecké Technické univerzity v Liberci nebo železnobrodské Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské.

V souvislosti s novým vizuálním stylem galerie přechází na nové logo, které zdůrazňuje tradiční i jedinečné umístění této instituce do budovy bývalých městských lázní. Hlavním grafickým prvkem se stává písmeno L symbolizující jednak slovo Lázně, jednak slovo Liberec. Stěžejní součást nového vizuálu tvoří také nové webové stránky, které jsou přehlednější, intuitivnější a nabízí daleko více funkcí. Návštěvníci si tu například budou moci koupit vstupenky. Zpřístupněny by měly být nejpozději začátkem března.

5) Severočeské muzeum v Liberci

Pod novou značkou MUZA připravilo Severočeské muzeum v Liberci na rok 2025 pestrou nabídku kulturních akcí a programů. Už ve čtvrtek 30. ledna začíná originální výstava Liberec versus Jablonec, která bude očima historiků sledovat proměny a podoby dynamického sousedství dvou severočeských měst. Jaro a léto budou opět ve znamení loutkového divadla a animovaného filmu, protože muzeum bude v květnu hostit mezinárodní festival Anifilm a v červnu zahájí v rámci festivalu Mateřinka výstavu Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU.

Samostatným tématem roku 2025 bude historická architektura v Libereckém kraji. Už v únoru představí muzeum dílo zapomenutého frýdlantského fotografa Gotfrieda Wurbse, který jedinečným způsobem zdokumentoval krásy severních Čech ve 20. až 40. letech minulého století. Návštěvníci muzea poprvé na vlastní oči uvidí výběr toho nejlepšího z více než 1.000 Wurbsových fotografií a pohlednic, které muzeum před dvěma lety koupilo ze soukromé sbírky díky dotaci Libereckého kraje.

Během muzejní noci 23. května se uskuteční vernisáž o lidové architektuře Roubenky na skle. Jejím tématem je konkrétně dílo fotografů Petra Matouška a Jana Havelky, které od sebe sice dělí téměř sto let, ale zároveň je přes propast času spojuje hluboký zájem o venkovskou architekturu Podještědí a fotodokumentace pomocí tzv. měchového fotoaparátu na skleněné negativy. Fotografování a restaurování skleněných fotografií bude navíc na konci srpna doprovodným tématem k Týdnu Křišťálového údolí, do kterého se muzeum zapojí též autorskou výstavou známého českého skláře Václava Řezáče.

„Připomeneme si také výročí 80 let od konce 2. světové války. Připravujeme scénickou výstavou Lidé ve válce, která vzniká ve spolupráci s ilustrátorkou Toybox a scénografem Ricardem Hoineffem. Výstava představí přibližně dvanáct osudů osob, které poznamenal nacistický režim a události spojené s druhou světovou válkou. To vše na pozadí dochované archivní evidence osob v Liberci,“ vysvětlil Jiří Křížek, ředitel Severočeského muzea v Liberci.

Závěrečná výstava roku s názvem Paměť kamenů se věnuje dílu architekta Václava Girsy. V přehledu architektonických památek, které Václav Girsa se svým týmem v posledních zhruba 50 letech zachránil, hraje Liberecký kraj prvořadou roli. Hrady Bezděz, Frýdlant nebo Grabštejn jsou skvělými ukázkami moderních metod restaurování architektury, které Václav Girsa vyučuje více než 30 let na Fakultě architektury ČVUT a získal za ně mnoho domácích i zahraničních ocenění.

6) Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Českolipské muzeum chystá celou řadu rozvojových projektů. Patří sem:

- **Revitalizace objektů čp. 57, 58 a 59 u Vodního hradu v České Lípě**

Projekt odhadem za 80 až 90 milionů korun

- **Krajina a člověk – v muzeu naživo i virtuálně**

Ten byl předložen do programu Interreg Česko – Sasko 2021–2027. Vedoucím partnerem je Liberecký kraj a také město Bad Schandau

- **Revitalizace objektu, stálé expozice a ubytovacího zařízení na pobočce v Doksech**

Rozděleno na tři etapy:

- I. Stavební část, jehož součástí je zejména generální oprava historického krovu. Stavět by se mělo na začátku letošního února. Cena stavby je 6.800.000 korun bez DPH.
- II. Komplexní revitalizace ubytovacího zařízení v prvním patře objektu. Vznik zážitkového ubytování.
- III. vybudování nové stálé expozice „Machův kraj".

- **Výměna šindelové střechy za střechu z pálených tašek bobrovek na objektu pobočky Vísecké rychty**

- I. Stavební část – dokončeno v dubnu 2025 za 8,9 milionu korun bez DPH.
- II. Komplexní reinstalace expozic s tematikou lidového umění, vesnické architektury, života na vesnici a zemědělství. Vybudování nové stálé expozice o záchraně chalup a chalupaření v pohraničí.

„Chystáme se také na komplexní reinstalace stálé přírodovědné expozice Českolipska na hlavní budově areálu kláštera v České Lípě. Pokračujeme v projektu nové stálé expozice unikátních církevních předmětů Svaté schody v ambitu bývalého augustiniánského kláštera v České Lípě," doplnil ředitel Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě Zdeněk Vitáček. *„Nezapomínáme ani na digitalizaci či pokračování stěhování sbírkových předmětů a dalšího vybavení do náhradních dočasných prostor."*

Pro rok 2025 připravilo muzeum i výstavy, vzdělávací programy či tematické dílny. Mezi to patří zejména projekt Narativ 1945 připomínající 80. výročí konce 2. světové války. Až do konce února pokračuje výstava chalupy herců a muzikantů na Českolipsku. V galerii Jídelna jsou akvarely Prolínání regionální malířky Týny Holubové, v galerii Chodba vystavuje českolipská rodačka Anna Hlobeňová svá díla v konceptu Co vidím v liniích.

Velikonoce se přesunou do hlavní budovy muzea. V termínu od 8. do 11. dubna se uskuteční program pro 1. stupeň základních škol a 13. dubna také akce pro veřejnost s ukázkami tradičních řemesel. Po Velikonocích se ve spolupráci s ekoporadnou Orsej konají celotýdenní Oslavy Dne Země s ekologickými aktivitami určenými školám.

„Uskuteční se také oblíbená Muzejní noc plná zábavy pro děti i dospělé, a to 6. června v prostorách muzea, klášterní zahrady a na pobočce archeologického muzea Šatlava," dodal Vitáček.

Ve druhé půlce roku se bude konat Noc pro netopýry a Lelkování na Mnišských loukách. Také na říjen je připravena celá řada akcí – Oslavy Dne Zvířat (4. 10. října), Mezinárodní den archeologie (18. října), Den stromů s odbornou vycházkou (20. října) a tradiční Výstava hub. Podzimní sezóna bude završena Ekologickou olympiádou dne 20. listopadu. V prosinci se návštěvníci mohou těšit na Vánoční trhy v termínu od 3. do 7. prosince a na akci Čekání na Ježíška, která bude 14. prosince.

„Rád bych také podotkl, že v lednu a únoru máme dobrovolné vstupné ve všedních dnech, budeme ho vybírat jen o víkendech,“ uzavřel Vitáček.

7) Muzeum Českého ráje v Turnově

V roce 2024 dosáhlo Muzeum Českého ráje v Turnově rekordní návštěvnosti 64.107 osob. *„Tento úspěch je důkazem rostoucího zájmu veřejnosti o kulturní dědictví, zajímavá témata, která muzeum přináší a zprostředkovává svými expozicemi, výstavami a dobře zpracovanými a cílenými doprovodnými programy,“* uvedl Jan Prostředník, ředitel Muzea Českého ráje v Turnově.

Vloni se dočkalo muzeum rekonstrukce a nové instalace stálé expozice Lidová kultura v Pojizeří, která bude slavnostně otevřena 6. února 2025. V roce 2024 byl velký zájem o výstavní projekt Kde se pivo vaří… a Kde se pivo pije…, který přilákal velký počet návštěvníků a dočkal se velmi pozitivních ohlasů. Významného ocenění získala také expozice KRYSTALY – 80 let ve službách technického pokroku. Výstava obdržela druhé místo mezi 5 nominovanými soutěžními projekty Národní soutěže muzeí Gloria musaelias za rok 2023 v kategorii Muzejní výstava roku. Celkem bylo do této kategorie přihlášeno 45 výstav.

V roce 2025 turnovské muzeum chystá tyto projekty:

- **Pokračování projektu revitalizace expozic**

Jedná se o rekonstrukci expozice Nejstarší dějiny Českého ráje a Pojizeří a je podpořený dotací z Fondu malých projektů (Interreg – Česko-polský projekt).

- **Lapidárium**

„V roce 2024 byla dokončena stavební úprava dvorů, které navazují na severní stranu objektu expozice Horolezectví. Vznikla zde zajímavá zákoutí, která byla využita jako odpočinková zóna pro návštěvníky a venkovní galerie. V prostoru původního horního vězeňského dvorku vznikla další klidová zóna, která se ukázala jako vhodná pro vytvoření lapidária pro dvanáct exteriérových barokních pískovcových soch nebo jejich torz převážně ze sbírky Muzea Českého ráje v Turnově. Doufám, že se na projekt podaří získat dotaci z programu na podporu expozičních a výstavních projektů Ministerstva kultury,“ vysvětlil ředitel Prostředník.

- **Nové expozice**

Dojde ke změně konceptu expozice Historie kamenářství v části věnované období středověku. Budou zde představeny repliky tří císařských korun z dílny zlatníka a šperkaře Jiřího Urbana. Instalace bude doplněna replikou mozaiky z kaple Svatého Kříže na Karlštejně od Petra Machka

s deskami jaspisů z naleziště Ciboušov u Klášterce nad Ohří. Projekt byl kofinancován z dotace z programu na podporu expozičních a výstavních projektů Ministerstva kultury.

- **Výstavy**
  - Vlasta Matoušová – Hmyz a rostliny zblízka
  - Výstava k 70. narozeninám výtvarnice Vlasty Matoušové
  - Replika svatoštěpánské koruny
  - O (ne)pobití Sasíků pod Hrubou Skálou
  - další ročník reGenerace
  - Cesta skončila pod Huascaránem

„Připravujeme samozřejmě další projekty, jako jsou úprava vstupního prostoru muzea, vizuální styl, udržovací práce na fasádě objektu čp. 71 či revitalizace osvětlení,“ uzavřel Prostředník.

V příloze přehled návštěvnosti institucí v jednotlivých letech.